

MONDSPOELEN

In zijn interessante „Beschouwingen over het cariesprobleem in verband met klinische waarnemingen” in dit tijdschrift van December 1949, doet A. C. Lamers mededeling omtrent resultaten van röntgenologische onderzoeken betreffende retentie van voedselresten. Eén van die onderzoeken toont aan, dat „door een eenvoudige mondspoeling met water een groot deel van de resten wordt verwijderd” en derhalve de kans op caries wordt verminderd.

Het deed mij genoegen, hierdoor bevestigd te zien wat ik als practicus sedert jaar en dag in collegiale kring, waar het pas gaf, heb aanbevolen: patiënten te wijzen op het grote nut van tandenborstelen niet alleen, maar ook van mondspoelen.

Ik moge bij Lamers' mededeling slechts één kanttekening maken, n.l. dat de mondspoeling slechts „eenvoudig” kan worden genoemd voor degenen, die het doel ervan werkelijk begrijpen en daarnaar handelen — en dat zijn betrekkelijk weinigen, zolang het hun niet door woord en voorbeeld uiteengezet wordt.

Volgens mijn ervaring voeren de meeste onzer patiënten in de stoel het spoelen van de mond derwijze uit, dat zij òf in zo weinig mogelijk seconden een zo groot mogelijke kwantiteit vloeistof in de mond nemen en daaruit verwijderen, waarbij zij al of niet het hoofd heen en weer schudden òf zij gorgelen flink met het hoofd achterover. Beide methoden voeren niet of weinig tot het doel. Men moet de mensen *leren*, met behulp van de wangmusculatuur het water langs en tussen de kiezen en tanden met kracht heen en weer te persen.

Als regel is het persoonlijk voorbeeld van de tandarts zelf noodzakelijk, om de patiënten deze ogenschijnlijk „eenvoudige” maatregel te leren. Voorzover collega's hieromtrent geen ervaring hebben, zullen zij verbaasd zijn, hoe vaak bij zelfs intelligente mensen herhaalde contrôle nodig is om te mogen aannemen, dat zij deze zo gewenste *methode* van mondspoelen als gewoonte hebben aangenomen.

J. SANDERS EZN.